

Käräjäoikeuden lautamiesten valitseminen

KH 16.08.2021 § 165

547/00.04.01.03/2021

Lisätiedot:

hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Käräjäoikeuden lakimiehistä annetun lain 4 §:n mukaan valtuusto valitsee lautamiehet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakautumaa. Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja tai muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Lautamiesten asemaan, tehtävän luonteeseen ja esteellisyyss- sekä valintaan liittyviä muita kysymyksiä on selostettu **oheismateriaalina** jaettavassa Tuomioistuinviraston päätöksessä 16.6.2021 (TIV/67/2021).

Päätöksen mukaan lautamiesten määrää ei ole muutettu aikaisemmasta. Kauniaisten kaupunginvaltuusto valitsee Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen kaksi (2) lautamiestä kuten edellisellä toimikaudella.

Lautamiesten valinnassa on syytä kiinnittää huomiota siihen, että lautamieheksi valittavilla henkilöillä on tehtävän suorittamiseksi myös vaadittava riittävä kielitaito. Kielitaitovaatimukset korostuvat kaksikielisessä käräjäoikeudessa, kuten Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus. Tuomioistuinviraston näkemyksen mukaan valittavien lautamiesten kielitaitoon tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Kuntalain 79 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja senkin jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Tämän vuoksi Tuomioistuinvirasto kiinnittää huomiota siihen, että käräjäoikeuksien ja kunnanhallitusten tulisi pyrkiä sopimaan ajankohta, josta lukien uudet lautamiehet aloittavat toimintansa ja nykyisten toimikausi päättyy. Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus esittää, että uusien lautamiesten toimikausi alkaisi 1.12.2021.

Tasa-arvolain mukainen vaatimus sukupuolten edustuksesta koskee myös kunnan päätöstä, jolla se valitsee edustajiaan eri toimielimiin, eli tässä on valittava yksi kummankin sukupuolen edustaja.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto valitsee toimikaudekseen Länsi-Uudenmaan käräjäoikeuteen kaksi (2) lautamiestä, joiden toimikausi alkaa 1.12.2021.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Tuomioistuinviraston päätös